

Jaarverslag 2017

TREMBOSESTICHTING
NEDERLAND

Colofon

Trombosestichting Nederland
Dobbeweg 1a
Postbus 100
2250 AC Voorschoten
T 071-5617717
tsn@trombosestichting.nl
www.trombosestichting.nl
www.facebook.com/trombosestichting

IBAN
NL35 INGB 0000 3020 30

Redactie
Stans van Egmond, directeur
Rosalie Belder, senior beleids-
medewerker wetenschap en
communicatie

Fotografie
Thijs ter Hart
Rob van der Teen
Arno Massee
Femmy Weijs

Design & layout
Jeroen van der Star, iBizz

Foto voorzijde

Acteur en Trombosestichting-
ambassadeur Bartho Braat op de
foto met de **Steunkous**.

Fotografie: Thijs ter Hart

Hoe wilt u het jaarverslag lezen?

De digitale versie van dit jaarverslag kunt u downloaden:

www.trombosestichting.nl/over-ons/jaarverslagen

Wilt u liever een (extra) geprint exemplaar? Bel 071-5617717 of mail naar tsn@trombosestichting.nl.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5	
Hoofdstuk 1 2017 In Beeld	7	
Hoofdstuk 2 Bestedingen	12	
2.1 Wetenschappelijk onderzoek	12	
2.1.1 Subsidieronde 2017	13	
2.1.2 Gefinancierd onderzoek	13	
2.2 Onderwijs	20	
2.3 Voorlichting en communicatie	20	
2.3.1 Voor patiënten	20	
2.3.2 Voor het grote publiek	21	
2.3.3 Voor zorgverleners en onderzoekers	23	
2.3.4 Overzicht lezingen en voorlichting	23	
Hoofdstuk 3 Inkomsten	15	
3.1 Fondsenwerving	24	
3.1.1 Nalatenschappen	24	
3.1.2 Steunkous	24	
3.1 Uitdagingen voor fondsenwerving in 2018 en verder	25	
3.1.1 Nalatenschappen	24	
3.1.2 Steunkous	24	
Hoofdstuk 4 De organisatie	27	
4.1 Bestuur en personeel	27	
4.1.4 Bureaumedewerkers	27	
4.1.2 Ambassadeurs	28	
4.1.3 Raad van Toezicht	28	
4.1.4 Directie en bestuur	29	
4.1.5 Wetenschappelijke Adviesraad	29	
4.2 Governance	30	
4.2.1 Vermogensbeheer en beleggingsstatuut	30	
4.2.2 Erkenning en samenwerking	30	
4.3 Risicomanagement	31	
Hoofdstuk 5 Blik op 2018 en verder	32	
5.1 Financieel beleid	32	
5.2 Doelen voor beleidsperiode 2017-2019	32	
Hoofdstuk 6 Jaarrekening 2017	34	
Accountantsverklaring	49	

Voorwoord

2017 was in veel opzichten een enerverend jaar! Zo konden we maar liefst vier nieuwe wetenschappelijke projecten financieren. Het vierde project hebben we gefinancierd door middel van de **Steunkous** campagne. Deze mooie blikvanger is geen medische steunkous, maar een leuke sok, waarvan de helft van de opbrengst naar onderzoek is gegaan. Onze **Steunkous**-campagne was een succes, we verkochten 4.500 paar sokken! Natuurlijk vertellen we in dit jaarverslag meer over deze campagne, waarvan we nu al weten dat die in 2018 een vervolg zal krijgen.

We waren in 2017 ook onder de indruk van de sponsoractie van onze ambassadeur Willemijn Witkam (21). Met ruim 30 studievrienden en vriendinnen liep zij de Marathon van Rotterdam uit en haalde maar liefst € 5.0540 op.

Deze twee zeer geslaagde acties vormden het startshot voor onze nieuwe fondsenwervingsstrategie, waarin we onze donateurs veel meer centraal willen zetten. Zonder onze donateurs kunnen we geen onderzoek financieren. Daarom is het belangrijk dat donateurs zich betrokken voelen bij de Trombosesstichting Nederland.

In 2017 zijn we ook van start gegaan met het opzetten van een nieuwe campagne voor de Antistollingspas. Dankzij de komst van de nieuwe generatie antistollingsmiddelen (DOACs) komen er steeds minder mensen bij de trombosedienst. Dit betekent ook dat we minder mensen bereiken met onze communicatie over de

Antistollingspas. De pas draagt bij aan veilig medicijngebruik en therapietrouw, ook bij mensen die DOACs slikken. We zoeken dus nieuwe kanalen om de pas onder de aandacht te brengen.

Voor de organisatie was 2017 bijzonder. We zijn uitgebreid met een vaste fondsenwerver en een nieuwe medewerker beleid en communicatie. Ook hebben we een aantal nieuwe ambassadeurs geworven die namens de Trombosesstichting voorlichting geven op verschillende plekken in het land.

Uiteindelijk hebben we de mooie resultaten volledig te danken aan onze donateurs, die ons jarenlang steunen of met een incidentele gift het verschil maken. Hartelijk dank voor uw steun!

Stans van Egmond, directeur-bestuurder Trombosesstichting en Arthur Bouvy, voorzitter Raad van Toezicht

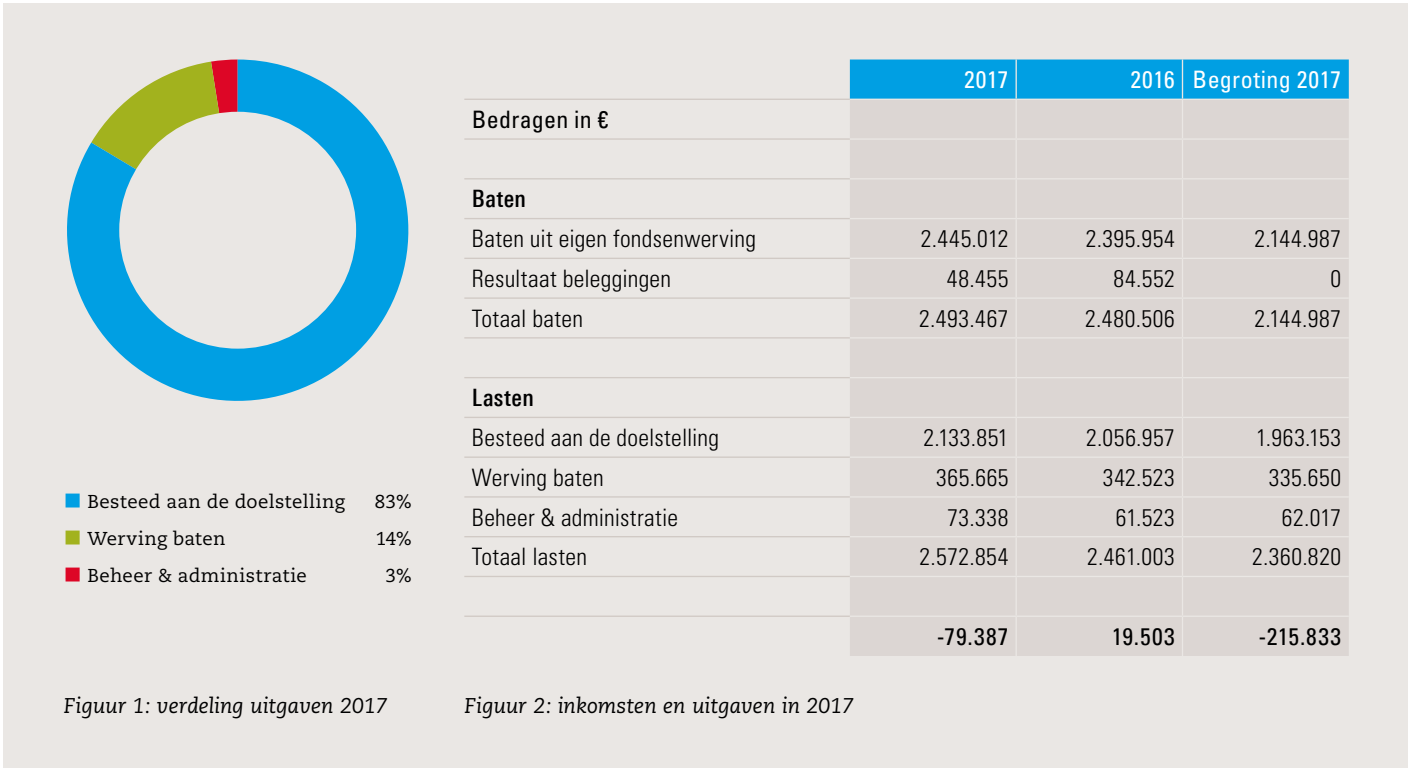

In 2017 verstuurden we drie nieuwsbrieven, waarin we onder andere patiënten aan het woord laten. Zo ook Petra Rietveld: “Ik slik mijn medicijnen, prik elke week en pas op voor bloedingen. Meer kan ik niet doen. Je hebt toch geen keuze!?”

Hoofdstuk 1 2017 in Beeld

Aanpakken van tromboseleed is onze missie. Dankzij onze donateurs konden we ook in 2017 wetenschappelijk onderzoek financieren en voorlichting geven. In dit jaarverslag leest u wat wij in 2017 deden met de steun van onze donateurs. Hieronder volgt eerst een overzicht in vogelvlucht, waarna we meer vertellen over onze belangrijkste activiteiten. De volledige jaarrekening vindt u in de bijlage.

Resultaat 2017

De jaarrekening 2017 is afgesloten met een negatief resultaat van € 79.387. Er was een tekort van € 215.833 begroot.

De baten waren € 348.480 hoger dan begroot, door hogere inkomsten uit nalatenschappen, particuliere giften en een kleine groei van het vermogen uit beleggingen. Mede door deze hogere baten hebben we in 2017 een extra onderzoeksproject kunnen financieren. De kosten waren ook hoger dan begroot: dit komt geheel ten laste van hogere uitgaven aan onderzoek.

De Steunkous

Op Wereld Trombose Dag, 13 oktober 2017, lanceerden we tijdens een ontbijtbijeenkomst in het Erasmus MC de **Steunkous**. Geen echte steunkousen, maar een vrolijk paar sokken. Met de aanschaf steun je de Trombosesstichting.

22.623
Antistollingspassen

Een gratis aan te vragen pasje ter grootte van een creditcard. Op de pas staat informatie die belangrijk is omtrent de behandeling met antistollingsmiddelen. Zo kunnen mensen die antistollingsmiddelen gebruiken hun behandelaars en omgeving informeren over hun behandeling. Dit alles kan bijdragen aan het verkleinen van het aantal ziekenhuisopnamen en complicaties.

Antistollingspas

kaarthouder / cardholder

Dhr. V. van Voorbeeldnaam

Geb.dat./DoB: 13-05-1945

☎ ICE: +31 6 12345678

TROMBOSESTICHTING
NEDERLAND

Bloedstrijders

In april liep onze ambassadeur Willemijn samen met een groep vrienden de Marathon Rotterdam. De Bloedstrijders, zoals zij zichzelf noemen, haalden zo uiteindelijk ruim €5.000 op voor de Trombosesstichting.

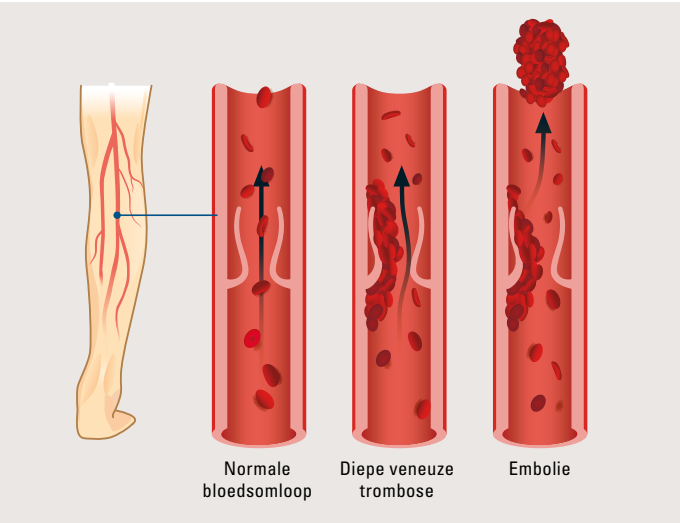
Wat is trombose?

Bloedstolling is een ingenieus, essentieel systeem in het lichaam, dat in werking treedt als je bijvoorbeeld een wondje hebt. Soms werkt het systeem van stolling én antistolling niet goed. Dan kan het bloed stollen terwijl het niet moet. Dan kan een bloedstolsel een ader of slagader (deels) blokkeren en de bloedsomloop verstoren. Dit is trombose. Trombose kan voor ernstige schade in het lichaam zorgen.

Als een deel van een stolsel afbreekt en verderop in de bloedbaan een (slag)ader afsluit, noemen we dat een embolie. Een bekend voorbeeld is een longembolie, waarbij een stolsel in de longen terecht is gekomen en daar de bloedtoevoer hindert. Trombose kan in een ader (veneuze trombose) of een slagader voorkomen (arteriële trombose).

Ongeveer twee miljoen mensen in Nederland gebruiken antistollingsmiddelen, omdat zij een trombose hebben gehad óf een trombose willen voorkomen. Veel hartpatiënten en mensen die worden geopereerd, krijgen daarom preventief antistollingsmiddelen.

Trombose kan ontstaan door schade aan of veroudering van bloedvaten (door roken, een verhoogd cholesterol, een operatie of ongeluk), door stilstand of belemmering

van de bloedsomloop (bijvoorbeeld bij langdurig liggen of zitten) of door een veranderende samenstelling van het bloed (bijvoorbeeld bij zwangerschap, pilgebruik, medicijngebruik of ziekte).

Trombose ontstaat sneller bij een optelsom van factoren, zoals wanneer iemand met een verhoogd risico op trombose (door leeftijd of een genetische aandoening) een operatie moet ondergaan (schade) en daarna bedrust moet houden (belemmering van de bloedsomloop).

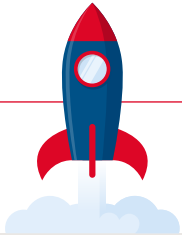
Meer informatie op
www.trombosesstichting.nl

Missie

De Trombosesstichting Nederland zet zich in voor een toekomst zonder tromboseleed. Onze activiteiten dragen bij aan het voorkomen van trombose en het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen die een trombose hebben gehad of die preventief een antistollingsbehandeling krijgen.

KERNACTIVITEITEN

- Financiering wetenschappelijk onderzoek en postacademisch onderwijs
- Voorlichting over trombose
- Fondsenwerving

BIJNA
€ 2.500.000*
OM TROMBOSELEED DE
WERELD UIT TE HELPEN

*€ 2.493.467 donaties en nalatenschappen

Johan Boersma deelde in de laatste nieuwsbrief van 2017 zijn verhaal, hij kreeg drie keer trombose: "Je hoeft geen angstcomplex te krijgen, maar het is heel belangrijk dat longembolie bekender wordt."

In 2017 liep student Mark Zijdemans drie maanden stage bij de Trombosesetiching, om onderzoek te doen naar de impact van trombose op patiënten.

Hoofdstuk 2 Bestedingen

Dagelijks krijgen bijna 300 mensen een vorm van trombose, zoals een trombosebeen, longembolie, hart- of herseninfarct. Een groot deel van deze mensen blijft zitten met restklachten. En dagelijks overlijden er ruim 40 mensen aan een vorm van trombose. De Trombosesstichting streeft dan ook naar een toekomst zonder tromboseleed. Daarom financieren we wetenschappelijk onderzoek en postacademisch onderwijs. Daarnaast geven we voorlichting over trombose aan patiënten, betrokkenen, professionals en het grote publiek. Zo zetten we ons in voor betere preventie en behandeling van trombose en het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen die een trombose hebben gehad of die preventief een antistollingsbehandeling krijgen. In dit hoofdstuk leest u wat we in 2017 deden om dit te bereiken.

2.1 Wetenschappelijk onderzoek

Jaarlijks financiert de Trombosesstichting verschillende wetenschappelijke onderzoeksprojecten. De onderzoeken die we ondersteunen dragen bij aan meer kennis over de oorzaken, preventie en bestrijding van trombose,

een betere diagnostiek en/of een veiligere, effectievere behandeling. Voor 2017 was het doel om € 800.000 toe te kennen aan wetenschappelijk onderzoek. Die doelstelling is ruimschoots gehaald. Voor 2020 is onze ambitie om jaarlijks 1 miljoen euro uit te geven aan wetenschappelijk onderzoek.

Elk jaar organiseren we een subsidieronde, waarin onderzoekers financiering kunnen aanvragen voor hun onderzoeksprojecten. Binnen deze ronde zijn in 2017 drie nieuwe projecten gefinancierd. Aan het einde van het jaar kon, mede door de verkoop van de **Steunkousen**, nog een vierde project worden gefinancierd. Daarnaast hebben we in 2017 in totaal 14 lopende onderzoeksprojecten gefinancierd, waarvan er drie in 2017 zijn afgerond.

Vanaf pagina 14 geven wij u een kort overzicht van de onderzoeken die door ons gefinancierd zijn in 2017. In het wetenschappelijke jaarverslag op www.trombosesstichting.nl leest u uitgebreidere verslagen van deze onderzoeksprojecten.

Hoofdstuk 2 Bestedingen

2.1.1 Subsidieronde 2017

De Trombosesstichting is hét fonds voor kleinschalig projectgebonden tromboseonderzoek. We financieren zowel klinisch als fundamenteel onderzoek. Daarin dragen we bij aan meer kennis over de oorzaken en preventie van trombose, een betere diagnostiek en/of een veiligere en effectievere behandeling.

In de subsidieronde van 2017 ontvingen we 31 voor-aanmeldingen. Na een eerste beoordeling door de Wetenschappelijke Adviesraad kregen 10 onderzoekers de uitnodiging om een uitgebreide aanvraag in te dienen. Het bestuur besloot na advies van de Wetenschappelijke Adviesraad en de Raad van Toezicht om drie nieuwe projecten te honoreren met een financiering.

Procedure voor aanvraag subsidieronde

- Begin januari dienen onderzoekers een voor-aanmelding in, met een korte samenvatting van het onderzoeksproject dat zij willen uitvoeren.
- De leden van de Wetenschappelijke Adviesraad beoordelen de voor-aanmeldingen op kwaliteit. De best scorende projecten krijgen vervolgens de mogelijkheid een uitgebreide aanvraag in te dienen.

- Per uitgebreide aanvraag geven twee externe referenten op anonieme basis een oordeel. De onderzoekers mogen hier op reageren, waarna de externe referenten hun eindbeoordeling geven.
- De Wetenschappelijke Adviesraad bespreekt en beoordeelt alle aanvragen en stelt een prioriteitsranking op.
- De Raad van Toezicht adviseert het bestuur, waarna het bestuur beslist hoeveel projecten gefinancierd kunnen worden.

2.1.2 Gefinancierd onderzoek

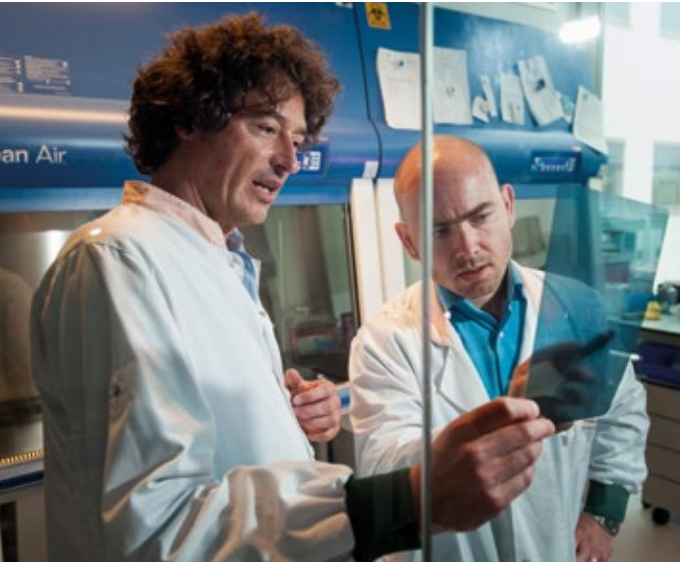
In de reguliere subsidieronde in 2017 zijn drie nieuwe onderzoeksprojecten gefinancierd. Daarnaast konden we door de verkoop van de **Steunkous** en extra donaties nog een onderzoeksproject financieren. Op pagina 14 en 15 leest u meer over deze projecten.

Hiernaast financierde de Trombosesstichting in 2017 in totaal 14 lopende projecten, waarvan er drie in 2017 zijn afgerond. In het wetenschappelijke jaarverslag op onze website kunt u meer lezen over deze onderzoeksprojecten.

Hoe repareert een bloedvat zichzelf?

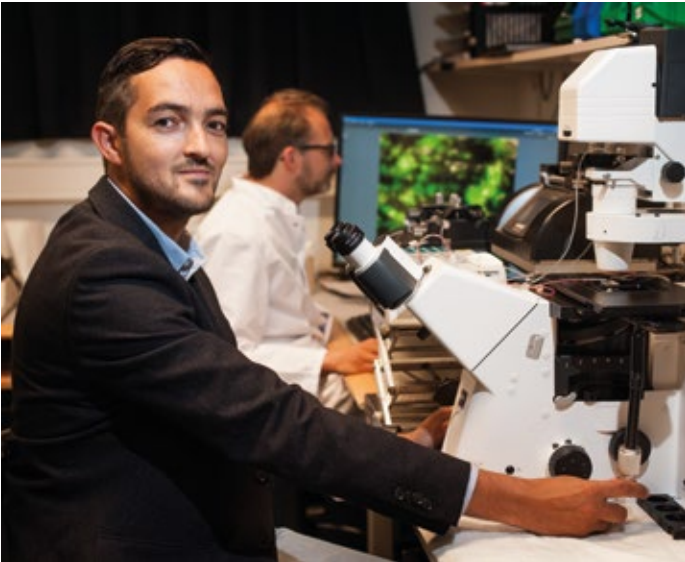

Projectleiders	Subsidie
Dr. Ruben Bierings (r.) en dr. Coert Margadant Sanquin Research	€247.000

“Na schade aan de vaatwand kunnen bloedvaten zichzelf repareren. Ze zorgen dat er lange kabels van het eiwit Von Willebrand Factor (VWF) in de bloedbaan komen. Die kabels vormen een plakkerig netwerk, waaraan bloedplaatjes samenkleven tot een bloedplaatjesprop. Op deze manier beschermt de vaatwand zichzelf tegen overmatig bloedverlies. Dit proces is dus cruciaal bij bloedstolling.

Hoe vormt een bloedvat die kabels en hoe worden zij aan de vaatwand verankerd? In dit project bestuderen we hoe de vaatwand deze processen stuurt. Dit kan ons helpen om het ontstaan van trombose beter te begrijpen. De kans is dan ook groter dat we nieuwe invalshoeken vinden voor ‘antitrombotische strategieën’, ofwel het voorkomen van trombose.”

Een behandeling met minder risico?

Projectleider	Subsidie
Dr. Coen Maas UMC Utrecht	€248.869

“Bij de huidige behandeling van trombose, krijgen patiënten vaak een hoger risico op bloedingen. Wij onderzoeken het eiwit Factor XII dat mogelijk de sleutel is naar een veiligere behandeling. Dit eiwit heeft namelijk wél invloed op abnormale stolling (trombose), maar niet op normale stolling.

Met dit onderzoek kijken we hoe en wanneer Factor XII nu precies bijdraagt aan de vorming van verstoppende bloedstolsels. Hiervoor gebruiken wij een experimenteel systeem dat de bloedbaan nabootst. Door bloed over een kunstmatig wondgebied te laten stromen kunnen we het klonteren van cellen en eiwitten met microscopie in kaart brengen. Hiernaast maken wij met behulp van DNA-technologie kunstmatige varianten van Factor XII om dit eiwit beter te begrijpen.”

Betere kankerscreening bij trombose?

Projectleider	Subsidie
Prof. dr. Harry Büller AMC	€187.743

“Bij trombose of longembolie is er in ongeveer 50% van de gevallen sprake van een bekende risicofactor, zoals een recente operatie, het gebruik van de anticonceptiepil of een ziekte als kanker. Bij de andere helft is er geen duidelijk aanwijsbare oorzaak. Bij 1 op de 20 patiënten bij wie er geen duidelijke risicofactoren zijn, blijkt later dat de trombose werd veroorzaakt door een nog niet ontdekte kanker.

De huidige screening naar de eventuele aanwezigheid van kanker is niet optimaal, omdat deze ongeveer de helft van de kankers mist. Het PLATO-VTE onderzoek wil de screening op kanker verbeteren, en evalueert de nieuwe bloedtest ‘bloedplaatjes mRNA profilering’. Deze bloedtest kijkt naar het spoor dat kankercellen achterlaten in bloedplaatjes. Is de bloedtest in staat de screening te verbeteren? Als de screening werkt, kan eenvoudig worden onderzocht of iemand kanker heeft bij een trombose.”

Lichaamseigen productie antistollingsmiddelen herstellen

Projectleider	Subsidie
Prof. dr. Sven van IJendoorn UMC Groningen	€161.117

“Meer dan 10.000 mensen in Nederland hebben erfelijke trombofilie; door een specifieke fout in hun DNA is hun lever niet in staat de juiste antistollingsstoffen aan te maken. Deze mensen hebben een verhoogd risico op trombose, vaak al op jonge leeftijd met alle ernstige gevolgen van dien. De enige behandeling is het slikken van bloedverdunners. Wij werken aan een behandeling met nieuwe geneesmiddelen, waarbij de lichaamseigen productie van antistollingsmiddelen zou kunnen worden hersteld. Daarvoor hebben we cellen nodig van de lever van patiënten. In het laboratorium kweken we lichaamscellen uit urine en maken daar levercellen van. Zo kunnen we een stukje mini-leverweefsel van een patiënt laten groeien. Dit stukje mini-leverweefsel kunnen we vervolgens gebruiken om te bepalen hoe goed de nieuwe geneesmiddelen werken voor individuele patiënten. Indien het onderzoek succesvol is, biedt dit mogelijkheden voor een betere behandeling op maat.

Targeting of Extracellular Histones by Rationally Engineered Proteases to Prevent and Treat Immunothrombotic Disease	Leiden Thrombosis Risk Prediction after plaster cast immobilization and after knee arthroscopy L-TRIP (cast) and L-TRIP (scopy) studies	The H is for hemostasis: how factor H complements to ADAMTS13 in regulating von Willebrand factor-mediated thrombus formation under flow
Bijdrage Trombosestichting € 177.797	Bijdrage Trombosestichting € 88.000	Bijdrage Trombosestichting € 182.045
Startjaar 2016	Startjaar 2016	Startjaar 2016
Omschrijving De rol van histon-eiwitten bij het ontstaan van trombose.	Omschrijving Meer maatwerk in voorspellen tromboserisico na knieoperatie of onderbeen in gips.	Omschrijving De rol van complement factor H bij het ontstaan van trombotische microangiopathie.
Onderzoek naar het ontstaan van cel- en weefselschade en trombose bij patiënten met een hartinfarct, kanker en trauma. Welke rol spelen histonen (een type eiwitten)? En: het antistollingseiwit APC kan histonen onschadelijk maken. Hoe werkt dat proces, welke factoren zijn daarop van invloed, en wat zijn de effecten op het vermogen van de histonen om trombose te veroorzaken?	Patiënten die hun onderbeen in het gips hebben of die een kijkoperatie aan de knie ondergaan, hebben een hoog tromboserisico. Uit eerder onderzoek blijkt echter dat het geen zin heeft om in deze situaties iedereen preventief te behandelen met antistollingsmedicijnen. De onderzoekers kijken nu of het mogelijk is om vooraf te bepalen wie een sterk verhoogd risico op trombose heeft en wanneer welke medicijnen nodig zijn.	Dit onderzoek gaat om de vraag: ‘Wat is de rol van de aangeboren afweer, en met name het zogenaamde complement systeem, bij het ontstaan van microvasculaire trombose?’ Dit is een ernstige vorm van trombose in de kleinste bloedvaatjes, die verantwoordelijk zijn voor de zuurstoftoevoer van organen.
Onderzoeksleider Dr. Gerry Nicolaes Maastricht UMC	Onderzoeksleider Prof. dr. Suzanne Cannegieter LUMC	Onderzoeksleiders Dr. Brenda Luken en dr. Diana Wouters Sanquin Research
Vakgebied Biochemie	Vakgebied Klinische epidemiologie	Vakgebied Immunopathologie

It takes two to tango: Neutrophil-extracellular traps and complement activation in the pathogenesis of thrombosis in autoimmune hemolytic anemia	Regulating autophagy: a novel antithrombotic strategy?	Uncovering the role of Fxa-dependent FV activation in thrombosis or bleeding
Bijdrage Trombosestichting € 250.000	Bijdrage Trombosestichting € 154.432	Bijdrage Trombosestichting € 249.612
Startjaar 2016	Startjaar 2015	Startjaar 2015
Omschrijving De samenwerking tussen NETs en complement-eiwitten bij het ontstaan van trombose bij mensen met een auto-immuun hemolytische anemie.	Omschrijving Trombose tegengaan door autofagie te remmen.	Omschrijving Een gedetailleerde kijk op de activering van stollingsfactor V door factor Xa.
Waarom hebben patiënten met de auto-immuunziekte AIHA een verhoogde kans op trombose? AIHA leidt tot afbraak van de rode bloedcellen en daaruit voortkomende bloedarmoede. Dit onderzoek is gericht op het ontregelen van het ontstaan van dit type trombose, voor een betere preventie en behandeling in de toekomst.	Autofagie is een natuurlijk proces dat zorgt voor het opruimen en recyclen van onderdelen van cellen. Het blijkt dat de eiwitten die dit proces sturen, ook een rol spelen in de bloedstelping. Hoe werkt dit en kan dit mogelijk gebruikt worden bij het voorkomen en behandelen van trombose?	Bij de vorming van een bloedstolsel speelt het stollingseiwit Factor V een belangrijke rol. Daarvoor moet het wel eerst geactiveerd worden. De onderzoekers hebben een eiwit uit het speeksel van teken geïsoleerd, genaamd TIX-5, dat specifiek de activatie van Factor V door factor Xa remt. Met TIX-5 willen de onderzoekers een goede test opzetten die meet in welke mate activering van Factor V anders gaat bij gezonde mensen dan bij mensen met trombose.
Onderzoeksleider Prof. dr. Sacha Zeerleder AMC	Onderzoeksleider Prof. dr. Ton Lisman UMC Groningen	Onderzoeksleiders Dr. Kees van ‘t Veer en dr. Mettine Bos AMC en LUMC
Vakgebied Hematologie	Vakgebied Hematologie	Vakgebied Experimentele en moleculaire geneeskunde en interne geneeskunde

Caught in a trap: Unraveling von Willebrand factor extracellular traps

Bijdrage Trombosestichting
€ 111.900

Startjaar 2015

Omschrijving
Plakkerige draden als spin in het web bij de vorming van een bloedstolsel.

In een bloedprop van een trombosepatiënt zit vaak een kluwen van het eiwit Von Willebrand factor (VWF). VWF bindt bloedplaatjes daar waar schade aan het bloedvat is. Naast bloedplaatjes lijkt het of er ook andere cellen aan de VWF kabels blijven plakken. Hoe zit dit? En kan je trombose bij bepaalde patiënten beter behandelen of voorkomen als je de binding van deze cellen aan VWF remt?

Onderzoeksleider
Dr. Ruben Bierings en prof. dr. Jan Voorberg
Sanquin Research

Vakgebied
Hematologie

The role of SLC44A2 in the Pathophysiology of Venous Thromboembolism

Bijdrage Trombosestichting
€ 249.940

Startjaar 2015

Omschrijving
Nieuwe erfelijke aanleg voor trombose.

In eerder onderzoek is een nieuwe erfelijke factor gevonden die bij mensen de kans op het ontstaan van trombose beïnvloed. Dit huidige onderzoek gaat na wat de functie van dit gen SLC44A2 precies is. Waarom kunnen veranderingen in het gen zorgen voor een verhoogde kans op trombose? De onderzoekers denken dat SLC44A2 invloed heeft op werking van de cellen die de binnenkant van onze bloedvaten bekleden en wellicht ook op sommige witte bloedcellen.

Onderzoeksleider
Dr. Bart van Vlijmen
LUMC

Vakgebied
Interne Geneeskunde

Characterisation of factor V-short: a new player in the TFPI system?

Bijdrage Trombosestichting
€ 221.209

Startjaar 2014

Omschrijving
FV-short: het kleine broertje van factor V

Dit onderzoek brengt de precieze werking van FV-short in kaart. FV-short is een verkorte vorm van de antistollingsfactor Factor V, met een sterkere antistollingswerking. Bij iedereen komt FV-short in een kleine hoeveelheid voor in het bloed. Mensen met een genetische variant van Factor V maken echter veel meer FV-short aan. Daardoor lopen zij een verhoogde kans op spontane bloedingen.

Onderzoeksleider
Dr. Elisabetta Castoldi
Maastricht UMC

Vakgebied
Biochemie

Effects of vitamin K-antagonists and new oral anticoagulants on atherogenesis

Bijdrage Trombosestichting
€ 241.082

Startjaar 2014

Omschrijving
De invloed van vitamine K, vitamine K-antagonisten en andere antistollingsmiddelen op het proces van aderverkalking.

De manier waarop en de mate waarin het gebruik van respectievelijk Vitamine K antagonisten en DOACs de bloedstolling én het risico op aderverkalking beïnvloeden. Ook wordt onderzocht in hoeverre het toedienen van vitamine K de werking van de DOACs beïnvloedt.

Onderzoeksleider
Dr. Leon Schurgers
Maastricht UMC

Vakgebied
Biochemie

Safety of excluding recurrent deep vein thrombosis of the leg with magnetic resonance direct thrombus imaging - The Theia Study

Bijdrage Trombosestichting
€ 150.850

Startjaar 2013

Omschrijving
Snelle en betere diagnostiek bij terugkerend trombosebeen.

Als iemand na een eerder trombosebeen weer klachten krijgt, is het met de huidige diagnostiek lastig vast te stellen of er echt weer sprake is van een trombosebeen. Een verkeerde diagnose kan leiden tot onnodige, levenslange antistollingsbehandeling. Geeft de MRDTI-scan wél zekerheid?

Onderzoeksleider
Prof. dr. Erik Klok
LUMC

Vakgebied
Interne geneeskunde

2.2. Onderwijs

De Trombosestichting wil jonge wetenschappers stimuleren zich te specialiseren in tromboseonderzoek. Bij het wetenschappelijk onderzoek dat de Trombosestichting financiert, zijn vaak promovendi betrokken. De Trombosestichting financiert een deel van de jaarlijkse PhD-cursus van de Nederlandse Vereniging voor Trombose en Hemostase (NVTH). De cursus is voor promovendi die werken binnen het vakgebied trombose en hemostase. Promovendi krijgen tijdens de cursus inzicht in de laatste wetenschappelijke ontwikkelingen, en kunnen hun netwerk opbouwen binnen de wereld van het tromboseonderzoek. Dit vergroot de kans op een vervolgonderzoek in dit veld.

Het thema van de PhD cursus in 2017 was ‘Bloedingen’. Het aantal deelnemers aan de cursus bedroeg 55 en was daarmee in lijn met voorgaande jaren. Als afsluiting van de cursus deelden twee patiënten met een erfelijke bloedingsziekte hun ervaringen als patiënt. De cursus werd door de deelnemers als goed geëvalueerd.

2.3 Voorlichting en communicatie

De Trombosestichting heeft drie belangrijke doelgroepen aan wie we voorlichting geven: patiënten, het grote publiek en zorgverleners. Hieronder leest u wat we in 2017 gedaan hebben om deze doelgroepen te bereiken en activeren.

Naamsbekendheid

Sinds 2013 laat de Trombosestichting elk jaar een naamsbekendheidsonderzoek uitvoeren door een extern bureau. In 2017 is het onderzoek zowel voor als na Wereld Trombose Dag (13 oktober) uitgevoerd. Maar weinig mensen noemden de Trombosestichting als werd gevraagd een goed doel te noemen: zowel voor als na Wereld Trombose Dag was dat zo’n drie procent. Als de ondervraagden expliciet werd gevraagd of zij de Trombosestichting kenden, bleek 67 procent na Wereld Trombose Dag de Trombosestichting te kennen. Voor Wereld Trombose Dag was dat 61 procent. Mensen die de Trombosestichting kennen, hebben goed zicht op onze

doelstellingen. Al worden ook activiteiten als belangenbehartiging, het doen van onderzoek en prikken van bloed genoemd, activiteiten die wij niet uitvoeren. Ook blijkt uit het onderzoek dat trombose niet wordt gezien als levensbedreigende ziekte.

2.3.1 Voor patiënten

Een belangrijke doelgroep voor de Trombosestichting zijn mensen die in aanraking zijn gekomen met trombose; mensen die een trombose hebben of hebben gehad; mensen met een verhoogd risico op trombose en naasten. Wij informeren hen op verschillende manieren:

- online via www.trombosestichting.nl, onze Facebookpagina en Twitter
- bij de zorgverlener en apotheek met bijvoorbeeld informatiefolders en posters
- via de post als zij donateur zijn (o.a. drie nieuwsbrieven per jaar)
- via de e-mail, onder andere in het kader van Wereld Trombose Dag
- met lezingen over oorzaken, gevolgen, voorkomen en behandeling van trombose
- persoonlijk door aanwezigheid van medewerkers en ambassadeurs van de Trombosestichting op bijvoorbeeld beurzen, op informatiedagen in ziekenhuizen, open dagen van trombosediensten en via de Antistollingspas

Daarnaast is de Trombosestichting ook via e-mail, social media en telefoon op een laagdrempelige manier bereikbaar voor informatie.

Antistollingspas

Sinds 2011 verstrekt de Trombosestichting de Antistollingspas; een belangrijke pas om het veilig gebruik van antistollingsmedicijnen door patiënten te ondersteunen. De Antistollingspas is voor iedereen die antistollingsmiddelen gebruikt. De pas heeft de grootte van een creditcard en geeft een overzicht van alle gegevens die belangrijk zijn rond de behandeling met antistollingsmiddelen. Zo kunnen mensen die antistollingsmiddelen gebruiken hun behandelaars en omgeving informeren over hun behandeling. In het ziekenhuis, bij

de apotheek of tandarts kunnen ze de artsen en paramedici direct op de hoogte stellen van de antistollingsmiddelen die zij gebruiken, en het eventuele bloedingsrisico van hun behandeling. Dit alles kan bijdragen aan het verkleinen van het aantal ziekenhuisopnamen en complicaties.

In 2017 heeft de Trombosestichting 22.623 Antistollingspassen uitgegeven. Een deel van de mensen die een Antistollingspas aanvraagde, was ook donateur van de stichting. Dit jaar werden er minder passen uitgegeven dan in 2016. Een reden daarvoor is de teruglopende toestroom van patiënten bij de trombosediensten, van oudsher een duidelijke, goed te bereiken doelgroep. Sinds 2016 krijgen de meeste patiënten in eerste instantie een DOAC voorgeschreven en niet de oudere generatie antistolling (Vitamine K-remmers). Patiënten die een DOAC gebruiken hoeven niet voor controle naar de trombosedienst. Er is dus ook geen vaste plek meer waar we mensen die antistollingsmedicatie gebruiken kunnen bereiken.

2.3.2 Voor het grote publiek

In 2017 hebben we verder ingezet op bewustwording bij het grote publiek. We zouden graag zien dat méér mensen weten wat het gevaar van trombose is en hoe zij de signalen kunnen herkennen. Want hoe bekender mensen zijn met de signalen van trombose, hoe eerder zij naar hun huisarts kunnen gaan. Een snelle herkenning en diagnose kan voorkomen dat mensen na een trombose last blijven houden van ernstige klachten, zoals chronische pijn, een slechte conditie en invaliditeit.

13 oktober: Wereld Trombose Dag

Ook in 2017 stond de Trombosestichting stil bij Wereld Trombose Dag; sinds 2014 de dag waarop internationaal aandacht wordt gevraagd voor trombose. De dag begon met een ontbijtbijeenkomst in het Erasmus MC in Rotterdam, waar we onze **Steunkous** presenteerden. Geen medische steunkous, maar een leuk paar sokken. En met de aanschaf van de **Steunkous** steun je de Trombosestichting en tromboseonderzoek. Het

Emma Tak is een jonge moeder en kreeg trombose na haar bevalling

“Ik wist helemaal niet dat jonge mensen het ook konden krijgen. Thuis moest ik mezelf injecteren en dat ging goed. Maar na een paar dagen werd ik ineens erg benauwd. Ik belde de huisartsenpost maar kreeg te horen dat er niks aan de hand kon zijn omdat ik al bloedverduunning gebruikte, zowel spuitjes als tabletten. Maar ik vertrouwde het niet en uiteindelijk kon ik toch komen. Daar bleek met een longfoto dat ik een longembolie had en longontsteking. Dat zou met bloedverdunners eigenlijk niet kunnen gebeuren, maar het gebeurde dus wel.”

← De Trombosekrant verscheen ter gelegenheid van Wereld Trombose Dag

Hoofdstuk 2 Bestedingen

eerste exemplaar van de **Steunkous** werd door ambassadeur Bartho Braat overhandigd aan prof. dr. Sven van IJendoorn. Met de opbrengst van de **Steunkous** konden we in 2017 het onderzoeksproject van prof. dr. Van IJendoorn steunen.

Trombosekrant

Net als in eerdere jaren verscheen er ook in 2017 een Trombosekrant, ditmaal als bijlage bij het Algemeen Dagblad. De Trombosekrant bevat interviews met patiënten, onderzoekers en ambassadeurs en geeft op een laagdrempelige manier informatie over trombose.

Overige publiciteit omtrent Wereld Trombose Dag

Dagblad Metro plaatste op 12 oktober een interview met Ana Lara, een fervent hardlooperster die na haar zwangerschap trombose kreeg. Verder plaatsten we korte advertenties in zowel lokale als landelijke kranten en werden medewerkers van de Trombosestichting geïnterviewd op verschillende lokale radiostations. Ambassadeurs van de Trombosestichting waren actief bij diverse voorlichtende activiteiten in ziekenhuizen en Universitair Medische Centra door het hele land.

NRC Charity Awards

De Trombosestichting was in 2017 één van de genomineerden van de NRC Charity Awards. De Awards

Campagneposter NRC Charity Awards

Hoofdstuk 2 Bestedingen

zijn een initiatief van het NRC Handelsblad om goede doelen te ondersteunen bij het bereiken van een groter publiek. Twee studenten van de Willem de Kooning Academie ontwikkelden een campagneposter, die op 27 juli in het NRC en NRC.Next is verschenen. Hoewel de Trombosestichting bij de Awards niet in de prijzen is gevallen, genereerde de plaatsing van de campagneposter mooie gratis publiciteit voor onze stichting.

Online: website en Facebook

In 2017 is de basis gelegd voor de nieuwe website die in 2018 zal worden gelanceerd. Ook hebben we in 2017 verder gewerkt aan onze zichtbaarheid online en op social media.

2.3.3. Voor zorgverleners en onderzoekers

Apotheken en huisartsen in Nederland stuurden we informatiemateriaal over de Antistollingspas en aanvraagformulieren voor patiënten. Daarnaast waren we actief op nascholingsdagen, congressen en beurzen voor bijvoorbeeld doktersassistenten en tromboseverpleegkundigen. Ook hebben we nauw contact met tromboseonderzoekers.

2.3.4. Overzicht lezingen en voorlichting

De Trombosestichting Nederland geeft regelmatig voorlichting over trombose op congressen en beurzen. Onze ambassadeurs zijn daarbij onmisbaar, omdat zij als ervaringsdeskundigen voorlichting geven.

Lezingen en voorlichting op locatie in 2017		
Datum	Evenement	Locatie
11 t/m 15 januari 2017	Vakantiebeurs	Jaarbeurs, Utrecht
14 februari 2017	Voorlichtingsbijeenkomst	CERTE, Assen
25 maart 2017	Informatiedag	Meander Medisch Centrum, Amersfoort
8 april 2017	Nascholingsdag FNT	Theater Orpheus, Apeldoorn
9 april 2017	Marathon Rotterdam	Rotterdam
10 april 2017	Informatieavond	Trombosedienst, Breda
27 juni 2017	Voorlichtingsbijeenkomst	CERTE, Assen
19 t/m 23 september 2017	50Plus Beurs	Jaarbeurs, Utrecht
12 september 2017	Interview	RTV Rijnmond
13 oktober 2017	Wereld Trombosedag: informatiemarkt	Erasmus MC, Rotterdam
13 oktober 2017	Wereld Trombosedag: informatiemarkt	MUMC+, Maastricht
26 oktober 2017	Schenken en Nalatendag Elsevier	Chassé Theater, Breda
17 t/m 23 november 2017	Margriet Winterfair	Brabanthallen, Den Bosch

Hoofdstuk 3 Inkomsten

De inkomsten in 2017 waren € 2.493.467, bijna € 350.000 hoger dan de verwachte € 2.144.98. Dat kwam door een aantal nalatenschappen, groei in het aantal giften en het rendement op de belegging van het vermogen van de stichting. Dit zorgt ervoor dat ons vermogen niet onder druk staat en dat we ruimschoots kunnen voldoen aan de erkenningsnormen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Ons belangrijkste aandachtspunt blijft het op peil houden en het liefst uitbreiden van het donateursbestand. Daarom lag de focus in 2017 ook op de werving en behoud van donateurs. Zonder de steun van donateurs kunnen wij geen levensreddend onderzoek financieren en voorlichting geven over bijvoorbeeld de signalen en risico's van trombose.

3.1 Fondsenwerving

De Trombosesstichting ontvangt geen subsidie van de overheid en is volledig afhankelijk van donaties van particulieren en bedrijven. Fondsenwerving is daarom een integraal onderdeel van onze activiteiten.

De basis van onze strategie voor fondsenwerving is open en toegankelijke communicatie. De donateur staat centraal: aan hen verantwoorden we wat we doen, waarom en hoe. We verantwoorden wat er met het geld gebeurt, bijvoorbeeld in dit jaarverslag, op de website en in de nieuwsbrieven.

De voorlichtings- en communicatieactiviteiten in hoofdstuk 2 hebben vanzelfsprekend vaak ook (deels) een fondsenwervend doel. Hieronder lichten we activiteiten toe met als hoofddoel fondsenwerving.

Direct-mail en telemarketing

Ook in 2017 was ons directmail- en telemarketingprogramma de belangrijkste manier om fondsen te werven. Naar aanleiding daarvan steunden zo'n 60.000 donateurs

ons. Wij zijn heel erg dankbaar voor het vertrouwen dat zij de Trombosesstichting hiermee geven.

Mensen die een Antistollingspas hebben ontvangen zijn gebeld en voorgelicht over het juiste gebruik van de pas. Er wordt nagegaan of de pas is ontvangen, de gegevens op de pas correct zijn en hoe de pas kan worden gebruikt. Als zij daarvoor toestemming verlenen, worden zij geïnformeerd over het werk en de doelstellingen van de Trombosesstichting en gevraagd een vrijwillige donatie te overwegen.

Voor alle direct-marketing nemen we strikte regels in acht. Alle telefonische afspraken worden schriftelijk vastgelegd en bevestigd en eventuele mutaties hierin worden direct door ons verwerkt. Als de donateur niet (langer) gebeld wenst te worden, kan hij/zij dit via post, telefoon of e-mail aan de Trombosesstichting doorgeven. Ook wijzen we iedereen vanzelfsprekend op het 'Bel-me-niet-register'. Indien mensen zich aanmelden bij dit register mogen zij 2 jaar lang niet benaderd worden voor direct-marketing doeleinden.

3.1.1 Nalatenschappen

We zijn zeer dankbaar dat verschillende mensen de Trombosesstichting hebben opgenomen in hun nalatenschap. Een nalatenschap kan bestaan uit vermogen, zoals geld of een huis. In 2017 kregen we twee keer meer inkomsten uit nalatenschappen dan verwacht.

3.1.2 Steunkous

Tijdens Wereld Trombose Dag hebben we de **Steunkous** geïntroduceerd. Geen medische steunkous voor patiënten, maar een uniek en comfortabel paar sokken voor iedereen. Dit eerste jaar van de introductie zijn er 4.500 paar verkocht.

De **Steunkous** werd zowel offline als online aangeboden. Voor de online verkoop is er een webwinkel gebouwd.

Hoofdstuk 3 Inkomsten

3.2 Uitdagingen voor fondsenwerving in 2018 en verder

De Trombosesstichting is in 1974 opgericht als fondsenwervend onderdeel van de Federatie van Nederlandse Trombosediensten (FNT), de koepelorganisatie van de trombosediensten. Sinds 2014 bestaat de Trombosesstichting als onafhankelijke organisatie. Dit heeft als voordeel dat de stichting onafhankelijk voorlichting kan geven, en vrij is in het fondsenwerven. Het minpunt is dat de stichting haar directe zichtbaarheid bij de trombosediensten verloor om voorlichting te geven en om donateurs te werven. Daar komt bij dat de instroom van nieuwe patiënten bij de trombosediensten sinds de opkomst van de DOACs steeds verder afneemt.

De uitdaging is om zichtbaar te worden bij een breder publiek, en zo meer bekendheid te geven aan trombose. Daarnaast willen we meer mensen aanspreken om steun te geven aan de Trombosesstichting. Dat is nodig want het aantal patiënten dat te maken krijgt met trombose neemt nog altijd toe. De overheid verwacht daarnaast dat patiënten mondig zijn en zelfstandig zorg kunnen dragen voor hun eigen gezondheid. Daarom is het belangrijk een breed publiek aan te spreken op het belang tromboseleed aan te pakken.

Met meer financiële middelen kan de Trombosesstichting meer onderzoek financieren en meer voorlichting geven over bijvoorbeeld veilig medicijngebruik en snelle herkenning van trombose.

Onze ambassadeur Willemijn (21) liep met een groep vrienden onder de naam Bloedstrijders de Marathon Rotterdam. Daarmee haalden zij ruim € 5.000 op voor de Trombosestichting.

Hoofdstuk 4 De Organisatie

De Trombosestichting is een goed doel, opgericht in 1974 met als doel wetenschappelijk onderzoek naar oorzaken, behandeling en preventie van trombose en postacademisch onderwijs te financieren, en voorlichting te geven over trombose.

4.1 Bestuur en personeel

De stichting wordt aangestuurd door een eenhoofdig bestuur, bestaande uit de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder, dr. Stans van Egmond, bestuurt de stichting, stelt het algemeen en financieel beleid vast en heeft de dagelijkse leiding. Zij werd daarin in 2017 ondersteund door zes vaste bureaumedewerkers. De medewerkers van de Trombosestichting zijn aangesloten bij de cao Ziekenhuizen. De directeur werd in 2017 verder ondersteund door een aantal tijdelijke mede-

werkers en zelfstandigen en de Raad van Toezicht. De Wetenschappelijke Adviesraad bewaakt de kwaliteit van de door de stichting gefinancierde wetenschappelijke onderzoeksprojecten en onderwijs.

In 2017 zijn een nieuwe senior fondsenwerver en een nieuwe medewerker beleid & communicatie aangesteld. Ook liep een student drie maanden stage om onderzoek te doen naar de impact die trombose heeft op het leven van patiënten.

4.1.1 Bureaumedewerkers

- Op 31 december 2017 had de Trombosestichting de volgende personen in loondienst:
- Stans van Egmond, directeur-bestuurder (0,89 fte)
  - Rosalie Belder, senior beleidsmedewerker wetenschap en communicatie (0,89 fte)

Een aantal van onze ambassadeurs tijdens de Ambassadeursdag

- Yen-li Busscher, senior fondsenwerver (0,89 fte)
- Agnes van Driel-Wessels, data-analist (0,3 fte)
- Manon Meijer, donateurbeheer (w.o. nalatenschappen en schenkingsovereenkomsten) en klachtenfunctionaris (1,0 fte)
- Mandy Silvius, office-manager (1,0 fte)
- Esmeralda Wybrands, beleidsmedewerker PR & Communicatie (0,2 fte)

Twee personen waren werkzaam op uitzendbasis:

- Brian Kulk, administratieve ondersteuning
- Ellen Brandenburg, beleidsmedewerker

Daarnaast schakelde de Trombosestichting in 2017 op regelmatige basis de volgende zzp-ers in:

- Peter Balk, financieel administrateur
- Tekke Bosman, ict-beheerder
- Jeroen van der Star, vormgever
- Heleen Ronner, redacteur

4.1.2 Ambassadeurs

In 2017 waren er 20 ambassadeurs actief voor de Trombosestichting, waaronder acteur Bartho Braat. Zij zetten zich vrijwillig in, en vertegenwoordigen de Trombosestichting o.a. op beurzen en evenementen en geven lezingen over trombose. De meeste ambassadeurs hebben trombose van dichtbij meegemaakt. Daarom vormen ze een belangrijke schakel bij de voorlichting aan patiënten, naasten en het algemene publiek.

De jaarlijkse ambassadeursdag vond plaats op 5 september in Utrecht. Een mooie gelegenheid voor de ambassadeurs om elkaar te spreken, en door ons bijgepraat te worden over de aankomende activiteiten van de stichting. Een onderzoeker presenteerde de laatste inzichten op het gebied van trombose en antistollingsmiddelen.

4.1.3. Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de gang van zaken in de stichting. Daarnaast treedt de RvT op als klankbord voor de directeur-bestuurder. In de statuten van de stichting staat beschreven voor welke besluiten de directeur-bestuurder

vooraf toestemming nodig heeft van de RvT. De statuten zijn beschikbaar via onze website.

In 2017 vergaderde de RvT vijf keer: op 30 januari, 11 april, 17 mei, 3 juli en op 14 september. De jaarlijkse beleidsdag vond plaats op 20 november. Tijdens de jaarlijkse beleidsdag evalueert de RvT het functioneren van de RvT.

De leden van de RvT worden voor een eerste bestuurs-termijn van maximaal vier jaar benoemd. Zij kunnen daarna drie keer worden herbenoemd. In 2017 bestond de RvT uit zes onbezoldigde leden. In 2017 hebben de leden van de RvT geen onkosten gedeclareerd.

Voorzitter – Drs. Arthur Bouvy

- Directeur Economic Development Board Almere
- Directeur Bouvy de Brie Capital
- Lid Raad van Toezicht Familie Festival Bosbes
- Voorzitter hockeyvereniging SCHC

Secretaris – Dymphna Vree-van Dam

- Parttime functie advocatenkantoor
- Lid Raad van Toezicht SWZ, Stichting Wassenaarse Zorgverlening
- Secretaris De Wassenaarse Golfclub Rozenstein
- Lid bestuur “oud-raadsleden” Wassenaar
- Lid Sportcontact Wassenaar

Lid – Dr. Victor Gerdes

- Internist MC Slotervaart

Lid – Robert Meenink, MBA

- Marketing Director Ubbink UCG

Lid – Prof. dr. Joost Meijers

- Hoogleraar Experimentele Vasculaire Geneeskunde, Universiteit van Amsterdam
- Hoofd Afdeling Plasma eiwitten, Sanquin Research, Amsterdam
- Stafid afdeling Experimentele Vasculaire Geneeskunde, AMC, Amsterdam
- Secretary/Treasurer, International Society on Fibrinolysis and Proteolysis
- Chairman of the International Society on Thrombosis and Haemostasis SSC Subcommittee on Factor XI and the Contact System
- Lid Raad van Toezicht ECAT Foundation
- Lid – Mr. Freerk Volders
- Notaris Meijburg
- Voorzitter van de Ring Rotterdam van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie(KNB)

4.1.4 Directie en bestuur

Dr. Stans van Egmond is de directeur-bestuurder van de Trombosestichting. Het salaris van de directeur-bestuurder is vastgelegd aan de hand van de erkenningsnormen van het CBF en bedroeg in 2017 € 64.333 voor 0,89 fte. In 2017 had de directeur-bestuurder geen nevenfuncties. Het functioneren van de directeur-bestuurder wordt jaarlijks geëvalueerd in een functioneringsgesprek met afgevaardigden van de RvT. Dit jaar was dat op 20 november.

4.1.5. Wetenschappelijke Adviesraad

De Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van de Trombosestichting adviseert de RvT over de jaarlijkse ontvangen subsidieaanvragen. Daarnaast beoordelen zij de voortgang van het door de Trombosestichting gefinancierde onderzoek. De voorzitter van de WAR is prof. dr. Tilman Hackeng, hoogleraar Biochemie aan het Maastricht UMC. De leden van de WAR zijn deskundigen op het gebied van trombose en hemostase, waaronder internisten, biochemici en klinisch epidemiologen. De RvT benoemt WAR-leden voor een periode van vijf jaar, met een eenmalige mogelijkheid tot herbenoeming voor een tweede termijn van vijf jaar.

Op 31 december 2017 bestond de WAR uit de volgende leden:

- prof. dr. Tilman Hackeng, voorzitter
- prof. dr. Suzanne Cannegieter
- prof.dr. Jeroen Eikenboom
- prof.dr. Johan Heemskerk
- dr. Waander van Heerde (laatste jaar)
- prof.dr. Frank Leebeek
- prof.dr. Ton Lisman
- prof.dr. Karina Meijer
- prof. dr. Saskia Middeldorp (laatste jaar)
- dr. Rolf Urbanus (nieuw in 2017)
- dr. Kees van 't Veer
- prof.dr. Jan Voorberg
- prof.dr. Joost Meijers (liaison officer voor de Raad van Toezicht van de Trombosestichting)

4.2 Governance

4.2.1. Vermogensbeheer en beleggingsstatuut

Sinds 2014 heeft de Trombosestichting het eigen vermo- gen van de stichting onder beheer gebracht bij Optimix Vermogensbeheer in Amsterdam. Het bestuur en de RvT evalueren elk kwartaal de resultaten van de vermogens- beheerder. In 2017 hebben deze evaluaties geen aanlei- ding gegeven op dit punt iets te wijzigen. Het rendement van de beleggingen was in 2017 ruim € 48.000, hoger dan begroot. Vanaf pagina 46 vindt u een uitgebreid overzicht van de beleggingen. De Trombosestichting heeft een beleggingsstatuut waarin is aangegeven hoe de vrije gelden mogen worden belegd. Optimix Vermogensbeheer belegt vanuit hun maatschappe- lijke verantwoordelijkheid niet in ondernemingen die stelselmatig overtredingen plegen op het gebied van mensenrechten, arbeidsvoorwaarden, milieu en anticor- ruptie. Zij zijn om die reden aangesloten bij de United Nations Global Compact. Optimix heeft bovendien de UN Principles for Responsible Investment ondertekend.

4.2.2 Erkenning en samenwerking

Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)

De Trombosestichting heeft sinds 1998 het CBF- keurmerk van Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Het CBF heeft dit keurmerk in 2016 vervangen door de Erkenningsregeling. De Trombosestichting heeft in 2017 de erkenning verkregen. Dit betekent dat we vol- doen aan de erkenningsnormen: we staan voor verant- woorde fondsenwerving, verantwoorde besteding van financiële middelen en transparante aansturing van de organisatie. Voor de verhouding tussen fondsenwerven- de kosten en kosten besteed aan doelstelling hanteerde het CBF een harde eis van 25%. Inmiddels heeft het CBF deze eis losgelaten, maar de Trombosestichting blijft hier ruim onder.

Algemeen Nut Beogende instelling (ANBI)

Per 1 januari 2008 is de Trombosestichting door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende instelling (ANBI). Door deze status kun- nen donateurs met een periodieke schenkingsover- eenkomst hun gift aftrekken voor de heffing van de Inkomensbelasting (zie ook belastingdienst.nl).

Goede Doelen Nederland

In 2014 is de Trombosestichting lid geworden van Goede Doelen Nederland; de branchevereniging voor goede doelen. De Trombosestichting steunt de doelstelling van Goede Doelen Nederland: de goede-doelensector inzichtelijk maken en het vergroten van het publieks- vertrouwen in de kwaliteit van de sector. Ook in 2017 kon de Trombosestichting dankzij dit lidmaatschap gebruikmaken van kortingsafspraken bij verschillende aanbieders, bijvoorbeeld voor het uitzenden van reclamespots via Socutera.

Alliantie Nederland Rookvrij!

De Trombosestichting heeft in 2016 een partnerover- eenkomst gesloten met de Alliantie Nederland Rookvrij! Binnen de Alliantie werken publieke en private orga- nisaties samen om ervoor te zorgen dat niemand meer (over)lijdt aan de gevolgen van roken. Om dat te bereiken voert de Alliantie een tabaksontmoedigingsbeleid, met als doel het aantal niet-rokers te vermeerderen en meer rookvrije omgevingen te realiseren.

Samenwerkende Gezondheidsfondsen

De Trombosestichting heeft zich in 2017 aangesloten bij de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF). Binnen de SGF werken 21 gezondheidsfondsen samen en wisse- len kennis uit. De Trombosestichting is vertegenwoordigd in verschillende commissies van de SGF, op het gebied van onderzoek, voorlichting en patiëntenparticipatie.

4.3 Risicomanagement

De Trombosestichting heeft een interne structuur opge- zet om de belangrijkste risico's te signaleren en waar nodig maatregelen te nemen. Bekende risico's voor de Trombosestichting zijn bijvoorbeeld ons kleine team. Hoewel het aantal vaste medewerkers dit jaar is uit- gebreid, blijft het team klein. Mochten er onverwachts medewerkers uitvallen, dan moet het werk wel doorgaan.

Een ander risico is de leeftijd van onze donateurs: gemiddeld zijn zij 75 jaar oud en de grootste groep donateurs is tussen de 74 en 77 jaar oud. Zij zijn erg trouwe donateurs die onze doelen langdurig steunen. Tegelijkertijd willen we graag ook jongere mensen aan- spreken en hen het belang van steun voor tromboseon- derzoek duidelijk maken.

Het feit dat de Trombosestichting een goed doel is, brengt ook risico's met zich mee. Het publiek heeft een terecht kritisch blik. Leveren onze investeringen in onderzoek, voorlichting en fondsenwerving op wat ze moeten ople- veren? Dit vraagt om transparantie over bestedingen, de werkwijze en een continue evaluatie van de werkproces- sen en de investeringen in onze doelstellingen.

Om de bekende (en niet bekende) risico's te signaleren en hanteren zijn een aantal standaardevaluaties vastge- legd in de planning- en controlcyclus:

- Jaarlijkse evaluatie van de inrichting van de onderzoekssubsidieronde met de RvT en de voorzitter van de WAR
- Minimaal eens in de drie maanden controle op de uitgaven van de onderzoeksprojecten
- Jaarlijkse evaluatie van voortgang van de onderzoeksprojecten
- Minimaal eens in de drie maanden evaluatie van de resultaten van de fondsenwerving;
- Maandelijkse evaluatie van gemaakte kosten in relatie tot begrote kosten
- Jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de directeur
- Jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de RvT
- Jaarlijkse evaluatie van het beleid van de Trombosestichting
- Jaarlijkse toetsing aan de normen van het CBF
- Jaarlijkse evaluatie van klachten

Klachtenafhandeling

Een paar keer per jaar ontvangt de Trombosestichting klachten van donateurs. De meeste van deze klachten worden direct telefonisch of per mail behandeld. De meeste klachten gaan over de hoeveelheid post die men van ons ontvangt . Veel klachten zijn ook gebaseerd op het gegeven dat men ons verwacht met de trombose- dienst. Vijf klachten waren dit jaar wat serieuzer van aard en derhalve in ons klachtenregister opgenomen. Alle klachten zijn tot volle tevredenheid van de klagers door ons opgelost.

Hoofdstuk 5 Blik op 2018 en verder

2017 was het eerste jaar van het beleidsplan 2017-2019: Tromboseleed aanpakken. In het beleidsplan hebben we acht doelen voor de periode 2017-2019 geformuleerd, die we graag willen bereiken. Twee van die doelen waren direct voor 2017 geformuleerd. Zo is het team in februari uitgebreid met een senior beleidsmedewerker wetenschap en communicatie en in mei met een senior fondsenwerver. Daarmee heeft de stichting in 2017 een basis kunnen leggen voor een nieuwe fondsenwervingsstrategie, en een nieuwe communicatiestrategie. En daar blijven we aan werken in 2018. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn: waar staan we als fonds voor; welke problemen willen we primair adresseren en hoe doen we dat zo effectief mogelijk.

5.1 Financieel beleid

De financiële uitgangspunten voor de periode 2017-2019:

- alle investeringen moeten ten gunste komen van de doelstellingen van de Trombostichting
- de fondsenwerving is gericht op groei, zowel op korte als op lange termijn
- getracht wordt meer fondsen te verkrijgen uit nalatenschappen, Periodieke Schenkingsovereenkomsten en giften van grote gevers
- het salaris van de directeur volgt de norm van Goede Doelen Nederland
- er wordt uitsluitend niet-risicovol en ethisch verantwoord belegd
- bij de organisatie van evenementen mag de Trombostichting geen financieel risico lopen.

5.2 Doelen voor beleidsperiode 2017-2019

De Trombostichting wil de komende jaren:

1. Groei in donateurs en inkomsten
2. Verder ontwikkelen en uitvoeren van de integrale strategie voor fondsenwerving en communicatie (2017).
3. De slagkracht van de organisatie vergroten, o.a. door uitbreiding van het team (2017).
4. Het donateursbestand verjongen (2018 en verder).
5. Meer ambassadeurs vinden, binden en inzetten voor aansprekende fondsenwerving.
6. De Trombostichting Nederland positioneren in het veld van (gezondheids)fondsen.
7. De belangrijkste trombosevraagstukken en -ontwikkelingen in kaart brengen en specifieke fondsenwervende programma's opzetten.
8. Meer inzicht verkrijgen in de opbrengsten van ruim 40 jaar gefinancierd onderzoek.

Internist Marije Ten Wolde van het Flevoziekenhuis zet zich in voor snelle opsporing en een veilige behandeling van trombose en longembolie. Wij interviewden haar in de laatste nieuwsbrief van 2017.

Hoofdstuk 6 Jaarrekening 2017

Inhoud			
Balans per 31 december 2017	35	Toelichting op de balans per 31 december 2017	41
Staat van Baten en lasten over 2017	36	Toelichting op de staat van baten en lasten 2017	46
Grondslagen van de waardering en resultaatbepaling	38	Toelichting bestedingen 2017	48

Hoofdstuk 6 Jaarrekening 2017

2.1 Balans per 31 december 2017

		2017	2016
		€	€
<u>ACTIVA</u>			
Vaste activa	1		
Immateriële vaste activa		14.520	5.032
Materiële vaste activa		12.745	9.833
		27.265	14.865
Vlottende activa	2		
<i>Vorderingen</i>			
Borgsommen		9.951	11.343
Voorraad		6.278	28.387
Vorderingen en overlopende activa		115.164	109.159
		131.393	148.889
<i>Effecten</i>	3	1.747.800	1.732.973
<i>Liquide middelen</i>	4		
Rekening courant bank		600.058	514.588
Beleggingsrekening		654.170	645.774
		1.254.228	1.160.362
Activa		3.160.686	3.057.089
<u>PASSIVA</u>			
Reserves en fondsen	5		
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve		1.227.080	1.318.867
<i>Fondsen</i>			
Fonds activa bedrijfsvoering		27.265	14.865
		1.254.345	1.333.732
Langlopende schulden	6		
Toegezegde subsidies researchprojecten		863.691	763.646
Kortlopende schulden	7		
Toegezegde subsidies researchprojecten		900.602	774.821
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		92.369	163.290
Overige schulden		49.679	21.600
		1.042.650	959.711
Passiva		3.160.686	3.057.089

2.2 Staat van baten en lasten over 2017

	2017	Begroting	2016
	€	2017	€
	€	€	€
BATEN	8		
Baten eigen fondsenwerving			
Baten van particulieren	2.070.074	1.950.000	2.127.198
Giften schenkingen	0	31.000	31.000
Nalatschappen	309.330	154.387	226.891
Bedrijven incl. SOS-actie	38.307	7.500	8.867
Vriendenloterij	876	600	850
Som van de geworven baten	2.418.587	2.143.487	2.394.806
Baten als tegenprestatie voor de levering van			
Producten en/of diensten	26.030	0	190
Overige baten	395	1.500	958
Som van de baten	2.445.012	2.144.987	2.395.954
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
Wetenschappelijk onderzoek TSN	844.730	600.000	697.842
Sponsoring AIO-cursus	3.000	3.000	3.000
Kosten Wetenschappelijke Raad	0	7.340	9.611
Preventie en voorlichting	692.085	850.477	848.164
Toerekening kosten eigen organisatie	594.036	502.336	498.340
Totaal besteed aan de doelstelling	2.133.851	1.963.153	2.056.957
Werving baten			
Kosten donateursadministratie e.d.	299.661	279.835	287.152
Toerekening kosten eigen organisatie	66.004	55.815	55.371
Totaal kosten eigen fondsenwerving	365.665	335.650	342.523
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	73.338	62.017	61.523
Som van de lasten	2.572.854	2.360.820	2.461.003
Saldo voor financiële baten en lasten	-127.842	-215.833	-65.049
Saldo financiële baten en lasten	9. 48.455	0	84.552
Saldo van baten en lasten	-79.387	-215.833	19.503

2.2 Staat van baten en lasten over 2017

	2017	Begroting	2016
	€	2017	€
	€	€	€
Het saldo is onttrokken respectievelijk toegevoegd aan:			
* fonds activa bedrijfsvoering	12.400	-215.833	-7.521
* continuïteitsreserve	-91.787		27.024
	-79.387	-215.833	19.503
Bestedingspercentage			
(besteed voor doelstelling / totaal baten)	87,3%	91,5%	85,9%
Bestedingspercentage			
(besteed voor doelstelling / totaal lasten)	82,9%	83,2%	83,6%
Kostenpercentage eigen fondsenwerving			
(kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving)	15,1%	15,7%	14,3%

2.3 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving van fondsenwervende organisaties, zijnde de richtlijn 650, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op de historische kosten. Bij de waardering wordt uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de entiteit zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de entiteit.

Stelselwijziging

Tot en met boekjaar 2016 mochten verkrijgingen vanuit nalatenschappen pas als bate worden genomen na het werkelijke ontvangen van de gelden, de toezeggingen vanuit nalatenschappen gedurende het boekjaar werden niet verantwoord. Vanaf 1 januari 2017 is er een wijziging in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van fondsenwervende organisaties, zijnde richtlijn 650, die aangeeft dat, indien de omvang van de toegezegde bate uit nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, deze bate eveneens moet worden verantwoord. Dit ter verbetering van het inzicht in de werkelijke baten uit nalatenschappen gedurende een boekjaar. Middels de ontvangen aktes van verdeling heeft de Trombosestichting Nederland de toezeggingen uit nalatenschappen betrouwbaar kunnen vaststellen. Deze nog te ontvangen baten zijn verantwoord onder de vorderingen en overlopende activa op de balans.

Gebruik van schattingen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden onder andere leningen, vorderingen en schulden verstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Eventueel direct toerekenbare transactiekosten maken deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op hierna beschreven manier gewaardeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Effecten

De effecten worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De gerealiseerde en niet gerealiseerde waardeveranderingen van de ter beurze genoteerde effecten worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Kortlopende en langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten

De baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord voor het ontvangen c.q. toegezegde bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakt kosten in mindering zijn gebracht.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Donaties

De donaties (vrijwillig) worden op kasbasis in de jaarrekening verantwoord.

Kosten

Algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Er kan sprake zijn van afrondingen.

Subsidies en researchprojecten

De subsidies en researchprojecten worden volledig verantwoord in het jaar van besluitvorming door de Raad van Toezicht.

Toerekening kosten

De toerekening van kosten naar besteed aan doelstelling, werving baten en beheer & administratie is gebaseerd op verdeelsleutels, die door de directie zijn vastgesteld en door Raad van Toezicht zijn goedgekeurd.

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Vaste activa

	2017	2016
	€	€
Immateriële vaste activa		
Aanschafwaarde op 1 januari	52.359	52.359
Bij: investeringen	14.520	0
Af: desinvesteringen	0	0
Aanschafwaarde op 31 december	66.879	52.359
Afschrijvingen t/m vorig boekjaar	47.327	36.859
Bij: afschrijvingen	5.032	10.468
	52.359	47.327
	14.520	5.032

De immateriële vaste activa bestaat voornamelijk uit aangeschafte software. De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit meubilair en computerapparatuur. Op deze bedrijfsmiddelen wordt 20% afgeschreven.

Materiële vaste activa		
Aanschafwaarde op 1 januari	17.218	51.997
Bij: investeringen	6.915	0
Af: desinvesteringen	0	-34.779
Aanschafwaarde op 31 december	24.133	17.218
Afschrijvingen t/m vorig boekjaar	7.385	3.556
Bij: afschrijvingen	4.003	3.829
	0	0
	11.388	7.385
	12.745	9.833

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
2. Vlottende activa		
<i>Vorderingen</i>		
<u>Waarborgsommen</u>		
Huurwaarborg Dobbeweg	9.951	9.951
Lease vervoermiddel	0	1.392
	<u>9.951</u>	<u>11.343</u>
 <u>Vorraden</u>		
Vorraad pennen	1.870	28.387
Vorraad sokken	4.408	0
	<u>6.278</u>	<u>28.387</u>
 <u>Vorderingen en overlopende activa</u>		
Incassobatch december	0	82.239
Toegezegde nalatenschappen	86.643	0
Vooruitbetaalde overige kosten	25.048	26.920
Opgelopen rente effecten	3.078	0
Royalties kookboek	395	0
	<u>115.164</u>	<u>109.159</u>

De incassobatch in december 2016 was door een onvolkomenheid bij bank pas in januari 2017 geïncasseerd. De overige vooruitbetaalde kosten betreffen grotendeels vooruitbetaalde huisvestingskosten, beurskosten en verzekeringen. De toegezegde nalatenschappen betreffen de nalatenschappen waarvan met zekerheid kan worden vastgesteld dat deze worden ontvangen. Alle overige vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

3. Effecten

Beurswaarde effectenportefeuille	<u>1.747.800</u>	<u>1.732.973</u>

De effecten worden aangehouden ter belegging. Een specificatie van deze effecten ligt ter inzage bij de Trombosesichting Nederland.

4. Liquide middelen

Rekening couranten	600.058	514.588
Beleggingsrekening	<u>654.170</u>	<u>645.774</u>
	<u>1.254.228</u>	<u>1.160.362</u>

Onder deze liquide middelen zijn verantwoord de direct opeisbare saldi van bankrekeningen en een beleggingsrekening. De banksaldi worden aangehouden voor de bedrijfsvoering.

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

5. Reserves en fondsen

	Continuïteitsreserve	Fonds activa bedrijfsvoering	Totaal 2017	Totaal 2016
			€	€
Stand op 1 januari	1.318.867	14.865	1.333.732	1.314.222
Bij: Toevoeging uit verwerking saldo		12.400	12.400	27.031
Af: Onttrekking uit verwerking saldo	<u>-91.787</u>	<u>0</u>	<u>-91.787</u>	<u>-7.521</u>
Saldo op 31 december	<u>1.227.080</u>	<u>27.265</u>	<u>1.254.345</u>	<u>1.333.732</u>

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te kunnen waarborgen bij sterk tegenvallende opbrengsten of onverwachte calamiteiten. De omvang is bepaald op minimaal 1 en maximaal 1,5 de jaarlijks uitgaven voor de organisatie, alsmede de kosten voor werving.

De continuïteitsfactor per 31 december 2017 bedraagt	1,19
De continuïteitsfactor per 31 december 2016 bedraagt	1,46

Het fonds activa bedrijfsvoering betreft het in de activa voor de bedrijfsvoering vastgelegde vermogen en muteert met de aanschaffingen en afschrijvingen van de vaste activa.

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

	2017	2016
	€	€
6. Langlopende schulden		
<i>Toegezegde subsidies researchprojecten</i>		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Balans op 1 januari	1.538.467	1.308.875
Bij: toegekende en niet uitgekeerde subsidieaanvragen	844.730	697.642
	2.383.197	2.006.517
Af: betaalde declaraties inzake projecten	-618.904	-468.250
	1.764.293	1.538.267

	Niet uitgegeven respectievelijk Saldo 1-1-2017	toegekende subsidie 2017	Af: gedeclareerde kosten in 2017	Saldo niet opgenomen subsidie 31-12-2017
Prof. Dr. P.H. Reitsma, LUMC	2.437		0	2.437
Prof. Dr. M.V. Huisman, LUMC	76.500		76.500	0
Dr. E. Castoldi, MUMC	133.340		52.948	80.392
Dr. L.J. Schurgers, MUMC	48.057		48.057	0
Prof. Dr. T. Lisman, UMCG	99.012		38.458	60.554
Dr. C. van 't Veer, AMC	197.267		48.438	148.829
Dr. R. Bierings, Sanquin	74.347		66.726	7.621
Dr. B. van Vlijmen, LUMC	214.729		60.474	154.255
Dr. G.A.F. Nicolaes, MUMC	172.733		45.848	126.885
Prof. Dr. S.C. Cannegieter, LUMC	88.000		88.000	0
Dr. B. Luken, Sanquin	182.045		61.554	120.491
Prof. Dr. S.S. Zeerleder, AMC / Sanquin	250.000		21.987	228.013
Prof. Dr. H. Büller, AMC		187.743	0	187.743
Dr. Bierings en Dr. Margadant, Sanquin		247.000	0	247.000
Dr. C. Maas, UMCU		248.869	9.914	238.955
Prof.dr. S.C. van IJendoorn, UMCG		161.118	0	161.118
	1.538.467	844.730	618.904	1.764.293

Het saldo 'niet opgenomen subsidie' per ultimo 2017 is als volgt verantwoord in de balans:

Toegezegde subsidies lange termijn	863.691	763.646
Toegezegde subsidies korte termijn	900.602	774.821
	1.764.293	1.538.467

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

In 2017 werden subsidies toegekend voor de volgende projecten:

Prof. Dr. H. Büller	Het ontwikkelen van een nieuwe en innovatieve strategie om detectie van kanker bij patiënten met een onverklaarbare trombose te verbeteren.
Dr. R. Bierings en Dr. C. Margadant	Meer begrijpen van de mechanismen achter de uitscheiding en strengvorming van het stollingseiwit Von Villibrand Factor.
Dr. C. Maas	Wat is de rol van polyfosfaat nanopartikels uit bloedplaatjes in trombose.
Prof. Dr. S.C. aan IJendoorn	Kunnen recent ontwikkelde geneesmiddelen de lichaamseigen productie van antistollingsmiddelen bij erfelijke trombofilie herstellen.

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€

7. Kortlopende schulden

Toegezegde subsidies researchprojecten

Toegezegde subsidies korte termijn	900.602	774.821

Dit betreft de verplichtingen in 2018 ten behoeve van de lopende toegezegde researchprojecten.

<i>Crediteuren</i>		
Crediteuren	92.369	163.290
<i>Overige schulden</i>		
Reservering personeelskosten	25.606	0
Accountantskosten	14.665	8.100
Bankkosten	9.408	9.690
Overige kosten	0	3.810
	49.679	21.600

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De Stichting is door een leverancier in gebreke gesteld in het kader van de ontwikkeling van een app op het gebied van trombose. De eis van de leverancier bedraagt een tegemoetkoming in de kosten van € 45.000. De uitspraak werd in eerste instantie in 2017 verwacht maar deze komt nu naar alle waarschijnlijkheid in het 1e halfjaar van 2018. De Trombosesstichting Nederland is van mening dat de vordering ten onrechte is ingesteld en derhalve niet in de jaarrekening behoeft te worden opgenomen.

Door de stichting is een huurovereenkomst aangegaan welke afloopt op 28 februari 2021. De jaarlijkse huurlasten bedragen ca. € 45.000.

2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017

	2017	2016
	€	€
8. Baten		
<i>Baten uit eigen fondsenwerving</i>		
Donaties particulieren	2.070.074	2.158.198
Donaties bedrijven	38.307	8.867
Nalatenschappen	309.330	226.891
Loterijen	876	850
	<u>2.418.587</u>	<u>2.394.806</u>

In de nalatenschappen is een bedrag opgenomen van € 87.000, die nog niet zijn ontvangen. Deze nalatenschappen zijn toegezegd en de verwachting is dat deze in de loop van 2018 worden ontvangen.

Producten en/of diensten	26.030	190
Overige baten	<u>395</u>	<u>958</u>
	<u>26.425</u>	<u>1.148</u>

In 2017 is Trombosestichting Nederland een "sokkenactie" gestart voor de gedeeltelijke financiering van het researchproject van Prof. Dr. S. van IJendoorn. De opbrengsten hiervan zijn opgenomen onder producten en/of diensten.

9. Financiële baten en lasten

Rentebaten	2.118	4.077
Rentelasten	<u>-1.435</u>	<u>-3.018</u>
	<u>683</u>	<u>1.059</u>
Beleggingsportefeuille		
Rente obligaties	6.037	15.307
Dividend	15.974	9.230
Rente beleggingsrekening	<u>734</u>	<u>0</u>
	22.745	24.537
Ongerealiseerd koersresultaat	<u>38.434</u>	<u>68.832</u>
	61.179	93.369
Bewaarloon effecten	<u>-13.407</u>	<u>-9.876</u>
	<u>47.772</u>	<u>83.493</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>48.455</u>	<u>84.552</u>

2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten 2017

Bezoldiging bestuurder:	Mevr. C. van Egmond, directeur		
		2017	2016
Dienstverband	Aard(/looptijd)	onbepaald	onbepaald
	Werkuren p/wk	32	32
	Parttime percentage	0,89	0,89
	periode	0101-3112	0101-3112
		2017	2016
		€	€
Bezoldiging	jaarinkomen		
	Bruto loon/salaris	64.333	62.185
	Vakantiegeld	4.880	4.927
	Eindejaarsuitkering	<u>0</u>	<u>0</u>
		69.213	67.112
	SV lasten (wg deel)	<u>16.230</u>	<u>15.941</u>
		<u>85.443</u>	<u>83.053</u>

2.6 Toelichting bestedingen 2017

	Besteed aan doelstelling		Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2017	Begroting 2017	Totaal werkelijk 2016
	Financieren wetenschappelijk onderzoek	Geven van voorlichting	Financieren van onderwijs				
Verstrekte (project) subsidies en (project)bijdragen	844.730	692.085	3.000		1.539.815	1.462.818	1.558.617
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties							
Aankopen en verwervingen				289.417	289.417	279.835	287.152
Uitbesteed werk							
Communicatiekosten							
Personeelskosten		365.829		50.892	45.163	461.884	422.600
Huisvestingskosten		38.520		4.280	4.756	47.556	47.500
Kantoor- en algemene kosten		182.369		20.263	22.515	128.067	162.955
Afschrijving		7.318		813	904	20.000	14.297
Totaal	844.730	1.286.121	3.000	365.665	73.338	2.572.854	2.360.820
						2.461.003	

RSM Netherlands Accountants N.V.
Malliesingel 26
Postbus 14046
3508 SB Utrecht
T 030 23173 44
www.rsmnl.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Trombosesestichting Nederland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2017 van Trombosesestichting Nederland te Voorschoten gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Trombosesestichting Nederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende R.J.-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat vanaf pagina 10 tot en met pagina 24 uit:

- 1. de balans per 31 december 2017;
- 2. de staat van baten en lasten over 2017; en
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Trombosesestichting Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die van pagina 3 tot en met pagina 9 bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34255759 en heeft kantoren in Alkmaar, Amsterdam, Haarlem en Utrecht.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 22 mei 2018

RSM Netherlands Accountants N.V.

WAS GETEKEND

drs. H.R. Hollander RA

Ter identificatie:

Volg ons en blijf op de hoogte van onze activiteiten

facebook.com/trombosestichting

twitter.com/trombosestng

youtube.com/user/trombosestichting